

Měsíčník EU aktualit

číslo 20,
květen 2005

strana 2	Detaily návrhu nového finančního rámce na období 2007-2013
strana 4	Členství v EU se z finančního pohledu novým členům vyplatilo
strana 6	Ministři dopravy se dohodli na silničních poplatcích v Unii
strana 10	Analýza: Česká republika v EU – roční vysvědčení
strana 14	Téma měsíce:
Liberalizace trhu služeb v Evropské unii

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
hlavního ekonoma a
člena představenstva České spořitelny

Vážení čtenáři,

je to již skutečně rok, co se Česká republika stala loňským prvním květnovým dnem plnoprávným členem Evropské unie. Přestože jsme na stránkách našeho Měsíčníku EU aktualit pravidelně přinášeli informace mapující a přibližující průběžně vnímané efekty našeho členství, nelze zřejmě při této příležitosti nepřinést jejich dosavadní ucelené shrnutí. Právě to představuje jeden z příspěvků tohoto čísla.

Další z nich detailněji přiblíží jeden důležitý dokument, který se stal předmětem velmi typického boje na kolbišti EU vlastně ještě předtím, než spatřil světlo světa; účastnit se úspěšně obdobných bojů předpokládá zvládnout obstojně „technologii“ unijního fungování. Tím dokumentem je Směrnice o službách, která by zcela oprávněně měla být jednou z klíčových nosných norem inovované Lisabonské strategie. Tato strategie konstatuje, že volný pohyb služeb je dosud v rámci Unie zcela nedostatečný a potenciál jeho naplnění tudíž značný. Ona směrnice má ve stručnosti skutečně umožnit, aby služby v rámci EU získaly přeshraniční charakter; aby uživatel služby byl daleko častěji součástí jiné členské země, než její poskytovatel, pokud to oba shledají jako výhodné, a aby jim v tom nemohla žádná zjevná či skrytá regulace bránit. Nicméně, ledva byl tento požadavek vtělen do textu Nového Lisabonu, na tomtéž summitu Evropské rady došlo k tlumočení odmítavých hlasů zejména z Francie, Německa, ale i kupříkladu Belgie či Kypru. Zástupci těchto zemí a některé zájmové skupiny se zřejmě domnívají, že takovýto pohyb služeb by přespříliš ohrozil jejich domácí poskytovatele a proto prozatím vystavili přijímání této směrnice v původní navrhované podobě diplomatické stop. Analýze Směrnice o službách se věnuje jeden z klíčových příspěvků tohoto čísla.

Francie bude na konci května navíc středobodem dění v EU, neboť v této zemi se v tu dobu bude konat možná neklíčovější referendum o schválení Ústavy pro Evropu. Nejdůležitější zřejmě proto, že Francie je vlivný otec zakladatel integračního procesu, země velmi lidnatá, jejíž obyvatelstvo však je zatím spíše skeptické k návrhu evropské ústavní smlouvy. Francie tak může posloužit jako vzor pro rozhodování v těch zbývajících 18 zemích, jež ratifikační proces ještě čeká a v některých z nichž je situace podobně „nahnutá“. Pro případ možného francouzského „ne“ je již nyní připravena škála uvažovaných katastrofických scénářů, ve své neomezené fantazii jdoucích až ke kolapsu společné měny euro, či dokonce k zániku Unie samé. Pro tyto katastrofické scénáře je obvyklé, že jejich nejčernější verze se obvykle ve skutečnosti nepotvrdí.

Jak vidno, i doba již pokročilého jara nijak neubírá na zajímavosti průběhu evropského integračního dění. Příjemné a prospěšné chvíle při úvahách nad ním s pomocí Měsíčníku EU aktualit i stránek www.csas.cz/eu Vám přeje

Petr Zahradník

Pravidelná půlroční prognóza z pera Evropské komise příliš optimismu nepřinesla. Podle ní v letošním roce evropská ekonomika zpomalí růst na 2,0 % z loňských 2,4 %. Značnou nevoli mezi novými členskými státy vyvolal kompromisní návrh lucemburského předsednictví na podobu finanční perspektivy EU na roky 2007 až 2013, neboť redukuje příspěvky na strukturální a kohezní politiku. Nesouhlasí s ním ani Evropská komise, která představila detailnější verzi svého návrhu.

EKONOMIKA A EURO

Jarní prognóza Komise na léta 2005–2006

Po útlumu hospodářské aktivity ve druhé polovině roku 2004 se očekává, že růst v eurozóně a v EU během roku 2005 opět dosáhne svého potenciálu s tím, jak domácí poptávka nabírá na síle. Celkově se předpokládá, že nárůst HDP bude v eurozóně ve výši 1,6 % a v **EU ve výši 2,0 %** (2,1 % a 2,3 % v roce 2006).

V České republice zpráva Komise předpovídá ekonomický růst ve výši 4 % letos a 4,2 % v roce 2006. Zemí s nejvyšším ekonomickým růstem v EU bude Lotyšsko, které poroste o 7,2 %, za ním následuje Litva s 6,4 % a Estonsko s 6 %.

Růst zaměstnanosti by měl jak v eurozóně, tak v EU zrychlovat, což povede k mírnému poklesu míry nezaměstnanosti v roce 2006. Očekává se, že v EU dojde v letech 2005–06 k vytvoření tří milionů nových pracovních míst, které se odrazí v mírném poklesu nezaměstnanosti na 8,7 % v roce 2006.

Rovněž **stav veřejných financí** by měl v letošním roce zůstat prakticky nezměněn, se schodkem ve výši 2,6 % HDP v eurozóně i v EU. Za průměrem se však skrývají velké rozdíly mezi členskými státy EU, z nichž devět překročilo v roce 2004 referenční hodnotu 3 %. Pět z nich by letos mělo své schodky výrazně snížit (tj. o více než půl procenta HDP).

Komise v jarní prognóze upozornila i na možná rizika dalšího vývoje, zejména na hrozbu dalšího růstu cen ropy, kursových výkyvů a případného snížení důvěry spotřebitelů, což by mohlo postihnout růst soukromé spotřeby i investiční záměry.

Hlavní body jarní ekonomické prognózy Evropské komise

v %	Evropská unie			Česká republika		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
HDP*	2,4	2,0	2,3	4,0	4,0	4,2
Privátní spotřeba*	1,8	1,9	2,0	2,5	3,1	3,6
Investice*	3,0	3,6	4,1	9,1	7,9	6,9
Míra nezaměstnanosti	9,0	9,0	8,7	8,3	8,3	8,2
Inflace	2,1	1,9	1,7	2,6	1,9	2,6
Saldo veřejných rozpočtů**	-2,6	-2,6	-2,5	-3,0	-4,5	-4,0
Veřejný dluh**	63,8	64,1	64,2	37,4	36,4	37,0
Saldo běžného účtu**	0,2	0,0	0,0	-5,2	-4,7	-4,6

*) meziroční růst, **) ve vztahu k HDP, pozn.: údaje za roky 2004–2006 jsou odhady

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/384>

ROZPOČET

Detaily návrhu nového rozpočtového rámce

Začátkem dubna Komise přijala poslední balíček detailních návrhů nové finanční perspektivy na období 2007–2013. Vychází zejména z unijních priorit v klíčových oblastech jako

jsou výzkum – posílení evropské konkurenceschopnosti; občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost nebo zdraví a ochrana spotřebitele – vytvořit z Unie bezpečnější místo k životu. Jeho celková hodnota 93 miliard euro je již součástí návrhu na celou budoucí finanční perspektivu, jejíž objem se nemění. Balíček, jehož cílem je stanovení priorit vyplývajících z naplňování Lisabonské agendy, doplňuje návrhy z července a září loňského roku a kompletuje tak celý návrh finančního rámce 2007–13, včetně poskytnutí detailních čísel v rozpočtu.

Hlavní body návrhu:

- **7. rámcový program pro vědu** a rozvoj s rozpočtem 67,8 miliard euro na celé období 2007–2013 (nárůst o 166 %).
- **Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace** s rozpočtem 3,7 miliardy euro, jehož záměrem je usnadnit malým a středním podnikům přístup k financím a podpůrným službám.
- Podpůrná **opatření pro informační a komunikační technologie** jsou součástí obou výše zmíněných programů a vyplývají z nové strategie „Evropská informační společnost 2010“, která bude Komisí představena v květnu.
- Nové programy Customs (pro cla) a Fiscalis (pro daně) na **zlepšení spolupráce v boji proti daňovým a celním podvodům** s rozpočtem 522 milionů euro.
- Tři nové programy v oblasti **spravedlnosti, bezpečnosti a svobody** ke zvýšení bezpečnosti občanů EU s celkovým rozpočtem 8,3 miliardy euro.
- Nový program Občané pro Evropu k povzbuzení **účasti občanů v budování Evropy** (rozpočet 207 mil. euro).
- Zdokonalené programy **Zdraví a ochrana spotřebitele** ke zlepšení kvality života občanů EU (rozpočet 1,8 mld. euro).
- Dva nové nástroje k poskytnutí rychlé reakce v nouzových situacích (přírodní katastrofa, ohrožení veřejného zdraví, terorismus): **Fond solidarity** s rozpočtem 6,2 miliardy euro a **Nástroj rychlé odezvy a pohotovosti** s rozpočtem 138 milionů euro.
- **Rámcový program pro udržitelný rybolov** s rozpočtem 2,6 mld. euro, jenž je součástí rozpočtu pro podporu rybolovu.

Návrh z pera Evropské komise, který počítá s průměrnými výdaji evropského rozpočtu ve výši **1,14 % hrubého národního důchodu (HND)** Evropské unie, se však setkal z tuhým odporem šestice nejbohatších členských států. Ty se snaží výdaje stlačit na maximální hodnotu 1,0 % HND. Mezitím se debata o budoucí finanční perspektivě naplno rozhořela v Evropském parlamentu. Zpravodaj parlamentu pro finanční perspektivu Reimer Böge navrhuje kompromisní variantu s výdaji ve výši 1,09 % HND. Součástí návrhu europoslance Bögeho je i změna sedmiletého finančního plánování na rozpočet pětiletý, který by se přesně kryl s funkčním obdobím Evropského parlamentu i Komise. Plenární zasedání Evropského parlamentu se bude tímto návrhem zabývat nejspíše v červnu.

Nový návrh předneslo i předsedající Lucembursko (viz dále)

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/389>

Evropská komise: návrh finančního rámce 2007-13 příděly na závazky, stálé ceny roku 2004

Aktivita	Celkem mld. EUR	Podíl z celku
1A: KONKURENCESCHOPNOST PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST		
Výzkum	67,8	6,6%
Doprava a energie	20,7	2,0%
Vzdělání a výcvik	12,0	1,2%
Sociální politika	0,6	0,1%
Konkurenceschopnost a inovace	3,7	0,4%
Customs & Fiscalis	0,5	0,1%
Fond přizpůsobení růstu	7,0	0,7%
Ostatní (ostatní akce, administrativa)	20,4	2,0%
Celkem	132,7	13,1%
1B: SOUDRŽNOST PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST		
Konvergence	264,0	25,8%
Regionální konkurenceschopnost	57,9	5,7%
Územní spolupráce	14,3	1,4%
Ostatní (administrativa)	2,5	0,2%
Celkem	338,7	33,1%
2: OCHRANA A SPRÁVA PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ		
Zemědělství	301,1	29,4%
Rozvoj venkova	88,8	8,7%
Ochrana životního prostředí	2,1	0,2%
Fond rybolovu	7,6	0,7%
Ostatní (ostatní akce, administrativa)	5,1	0,5%
Celkem	404,7	39,5%
3: OBČANSTVÍ, SVOBODA, BEZPEČNOST A SPRÁVEDLNOST		
Svoboda, bezpečnost a spravedlnost	8,3	0,8%
Zdraví a ochrana spotřebitele	1,8	0,2%
Kultura, mládež, média a občanství	2,5	0,2%
Civilní ochrana a nástroj rychlé odezvy	0,1	0,0%
Fond solidarity	6,2	0,6%
Ostatní (ostatní akce, administrativa)	5,8	0,6%
Celkem	24,7	2,4%
4: EU JAKO GLOBÁLNÍ PARTNER		
Předvstupní pomoc	12,9	1,3%
Sousedská politika	13,1	1,3%
Rozvojová spolupráce	39,0	3,8%
Stabilita	3,9	0,4%
Fond garance úvěrů	1,2	0,1%
Ostatní (ostatní akce, administrativa)	25,3	2,1%
Celkem	95,4	9,0%
Ostatní (včetně ostatních EU institucí, penzí, evropských škol, apod.)	28,7	2,8%
CELKEM	1025,0	100,0%

Kontroverzní lucemburský návrh podporu nových členů nezískal

Významným příspěvkem do debaty o budoucí podobě evropského rozpočtu se stal návrh Lucemburska, které je nyní předsednickou zemí EU. Jeho hlavní částí je **redukce výdajů** společného rozpočtu v rámci rozpočtové hlavy 1b **Soudržnost pro růst a zaměstnanost**. Na úspory v této kapitole, která obsahuje finance ze Strukturálních fondů a Kohezního fondu, by nejvíce doplatily nové chudší členské země.

Zásadní změna spočívá v **revizi stropu celkových příspěvků určených na kohezní politiku**. Dosud byl tento parametr nastaven na 4,0 % HDP a nové členské státy, včetně České republiky, doufaly, že dostanou příspěvky právě v této výši. Podstatou lucemburského návrhu je změna stropu v závislosti na bohatství země (stanoveného podle ukazatele hrubého národního důchodu HND na obyvatele v paritě kupní síly):

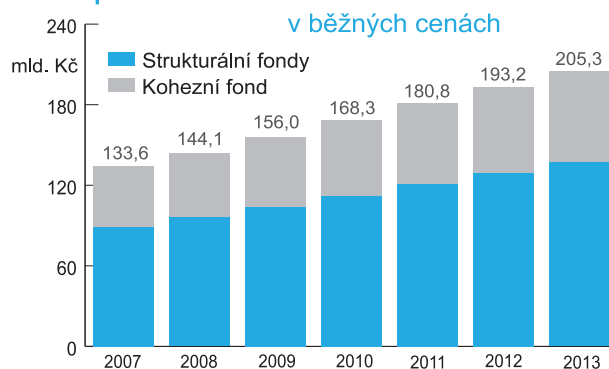
- členské státy s HND per capita menším než 40 % průměru EU-25 => strop ve výši 4 % HDP
- členské státy s HND per capita do 40 % do 45 % průměru EU-25 => strop ve výši 3,9 % HDP
- členské státy s HND per capita do 45 % do 50 % průměru EU-25 => strop ve výši 3,8 % HDP
- dále se za každých pět procentních bodů ukazatele HND per capita blíže k průměru EU-25 snižuje strop výdajů na kohezní politiku o 0,1 procentního bodu k HDP.

Pro Českou republiku se zhruba 65 % HND průměru Evropské unie by byl tento strop stanoven pouze na **úrovni 3,5 % HDP**.

Dalším bodem návrhu je **úprava tzv. koeficientu národní prosperity**, který se používá pro vyjádření dotací jednotlivým regionům typu NUTS2 v rámci stěžejního cíle Konvergence (směřuje na něj 78,5 % prostředků z kapitoly Soudržnost). Ten byl dosud nastaven na 5 %, součástí návrhu je pro chudé země (s HND per capita pod úrovní 82 % průměru EU-25) jeho snížení do intervalu mezi 3,5 % až 4,5 %. Reálně tedy hrozí nebezpečí, že v případě stanovení koeficientu národní prosperity na 3,5 % Česká republika ani nebude potřebovat aplikovat stanovený strop, jinak řečeno na kohezní politiku dostane ještě méně než 3,5 % HDP.

Pokud bude koeficient stanoven na 4,5 %, strop 3,5 % HDP bude pro Českou republiku třeba aplikovat. V takovém případě podle našich propočtů získáme za celé sedmileté období **cca. 150 mld. korun méně** než se původně očekávalo. Místo 1 181 miliard korun bychom tedy dostali okolo 1 031 miliard korun.

Odhad příjmů ČR na regionální politiku v letech 2007-13

Zdroj: MF ČR

Proti návrhu se ze strany postižených zemí strhla velká opozice. Někteří představitelé ho označili za nepřijatelný či

Události

Podle předběžných údajů získala loni Česká republika z evropského rozpočtu o 235 milionů euro více, než do něj odvedla. V pozici čistých příjemců peněz z EU byly všechny nové členské země. Na naléhání členských států se Komise rozhodla, že prověří nadměrné dovozy čínského textilu a oděvů. Jejich příliv zesílil od začátku roku po zrušení dovozních kvót. Evropská rada pro platební styk se dohodla na zavedení jednotného platebního prostoru v euro od roku 2008.

jako krok zpět. **Nesouhlasí s ním ani Evropská komise**, jejíž předseda Barroso se nechal slyšet, že trvá na svém původním návrhu. Přijetí kompromisního řešení do června, jak se snaží Evropská komise i předsedající Lucembursko, se tak nyní jeví jako méně pravděpodobné.

<http://register.consilium.eu.int/pdf/en/05/st08/st08292.en05.pdf>

Členství v EU se novým členům vyplácí

Čistě z finančního pohledu se členství v EU všem deseti novým zemím v loňském roce **vyplatilo**, vyplývá to z předběžné zprávy Evropské komise. Definitivní výsledky a odhady pro první pololetí letošního roku budou k dispozici v září.

Všech deset zemí dohromady do bruselské společné kasy odvedlo 3,2 miliardy euro, zatímco z ní dostalo téměř 6 miliard euro. Nejkladnější bilanci má v absolutním vyjádření Polsko.

Česká republika za osm měsíců loňského roku do rozpočtu EU zaplatila 563 milionů euro, zatímco z něj dostala 798 milionů euro. Rozdíl tak představuje **235 milionů euro**.

Je to lepší výsledek než se očekávalo při představním vyjednávání na summitu EU v Kodani v roce 2002. Tehdy se předpokládalo, že to bude činit „pouze“ 196 milionů euro. Rozdíl je způsoben zejména tím, že Česká republika obdržela **více prostředků pro zemědělství** (přímé platby i rozvoj venkova).

Podle údajů Evropské komise Česko v loňském roce z nejvýznamnějších položek obdrželo 90,7 mil. euro na zemědělství, 161,6 mil. euro na projekty ze strukturálních fondů, 190,9 mil. euro na dobíhající projekty z představních fondů (Phare, Ispa) a zejména 332,3 mil. euro ve formě neúčelových rozpočtových kompenzací.

Vztahy s evropským rozpočtem v roce 2004 (mil. euro)

	Příjmy	Výdaje	Čistá pozice
Česká republika	797,9	562,8	+235,0
Estonsko	195,2	55,1	+140,1
Kypr	127,6	94,7	+32,9
Lotyšsko	259,6	67,1	+192,5
Litva	478,9	118,7	+360,2
Maďarsko	694,4	534,4	+160,0
Malta	69,5	32,9	+36,7
Polsko	2712,7	1303,8	+1409,0
Slovinsko	272,7	169,6	+103,1
Slovensko	378,8	218,9	+159,9
TOTAL EU-10	5987,2	3158,0	+2829,2

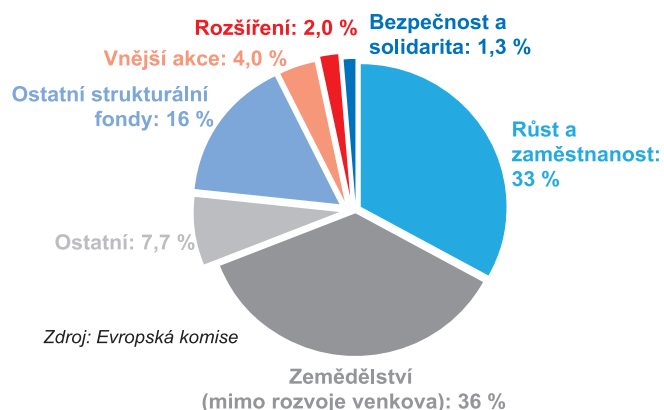
Zdroj: Reuters

První rozpočet nové Komise

Evropská komise představila návrh prvního rozpočtu ve svém funkčním období. Rozpočet na rok 2006 již reflektuje **nové priority** týmu José Barrosa: zvýšení peněz na evropský výzkum, solidarita v rozšíření Evropské unii, bezpečnější Evropa pro své občany, příprava budoucího rozšíření a zesílení

role EU na globálním poli. Hlavní oblastí zájmu, do kterých směřuje cca. jedna třetina všech prostředků, je **stimulace hospodářského růstu** a vytvoření více a lepších pracovních míst.

Struktura návrhu evropského rozpočtu na rok 2006

K zajištění výše uvedených priorit Komise navrhuje vyrovnanou bilanci s výdaji 112,6 miliard euro, což koresponduje s **1,02 % hrubého národního důchodu (HND)** celé Unie. V porovnání s loňským rokem se jedná o téměř šestiprocentní nárůst.

Návrh Evropské komise musí ještě schválit Rada EU pro finanční záležitosti (ECOFIN) a Evropský parlament. Konečné schválení se očekává na podzim.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/489>

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Mandelson prověří čínské dovozy textilu

Evropský komisař pro obchod Peter Mandelson vyslyšel volání členských států a rozhodl se zahájit **prověřování čínského dovozu textilu**, zda nepoškozuje evropské textilky. V případě, že se to prokáže, mohou být ochranná opatření zavedena během 150 dnů. Šetření bude probíhat v devíti kategoriích.

S dovozem čínského textilního zboží se doslova roztrhl pytel od začátku letošního ledna, kdy na základě dohody uzavřené v rámci Světové obchodní organizace (WTO) byly mezi členskými zeměmi WTO **zrušeny dovozní kvóty na textil a oděvy**. Vypělé země si ale v rámci dohody prosadily právo nastolit mimořádné ochranné bariéry, jestliže nadměrné dovozy budou ohrožovat jejich domácí odvětví.

Za první tři měsíce v některých kategoriích vzrostl objem dováženého textilu až o 500 % a v průměru se odhaduje **růst o 73 %**, což vedle poklesu cen mělo i negativní dopady na ekonomickou výkonnost a zaměstnanost v evropských textilkách. Komisař Mandelson se nejprve bude snažit s čínskými představiteli dobrovolně dohodnout, aby Čína sama zmírnila

vývoz textilního zboží do zemí EU. Pokud však jednání selžou, může nastoupit jednostranné **zavedení evropských dovozních kvót**. Podobné opatření již přijaly Spojené státy.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/473>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Jednotný platební systém v EMU od roku 2008

Evropská rada pro platební styk, reprezentující evropské banky, učinila rázný krok k zavedení **jednotného platebního prostoru v euro** (SEPA – Single Euro Payment Area).

Její představitelé se dohodli na zavedení celoevropských platebních schémat pro **přeshraniční finanční převody a přímá inkasa**. Zároveň dojde k vytvoření **evropské platební karty**. Přesnější pravidla fungování obou schémat a evropské platební karty budou vypracována do konce roku 2005 s tím, že celý nový systém začne fungovat od začátku roku 2008.

Na základě nových schémat bude jediný platební příkaz klientově lokální bance stačit k provedení finančního převodu do jakékoliv jiné banky v eurozóně. Podobně bude možné zavést přeshraniční přímá inkasa. V oblasti karet zase držitel bude moci svoji kartu použít v zahraničí v kterémkoli bankomatu nebo obchodě, za odůvodněný poplatek, bez jakékoli diferenciace, stejně jako ve své zemi.

Jednotný platební systém bude zahrnovat **pouze transakce v euro**. Proto ho budou moci plně využít pouze země eurozóny, ostatní členské státy EU jen u transakcí v euro.

Plán Evropské rady pro platební styk přichází pouze několik týdnů po oznámení komisaře pro vnitřní trh Charlieho McCreevyho, že bankovní komunita neudělala dostatečný pokrok v zavedení jednotného evropského platebního systému.

http://www.europeanpaymentscouncil.org/documents/EPC071_Version%200.2_05_Press%20Release%204th%20April05.pdf

PODNIKÁNÍ

Nový rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace

Stimulace konkurenceschopnosti malých a středních podniků, podpora a propagace eko-inovací, energetické efektivity a obnovitelných zdrojů energie anebo akcelerace rozvoje informační společnosti jsou klíčové cíle **Rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace**. Působnost programu je shodná s novou finanční perspektivou: 2007 až 2013.

Nový rámcový program slučuje několik nyní existujících opatření za účelem **zvýšit konkurenceschopnost a produktivitu evropských podniků** (zejména malých a středních) a současně podporovat ekologické inovace a udržitelnou energii. Vedle toho zavádí i zcela nové instrumenty,

jako jsou například nástroje rizikového kapitálu pro inovativní společnosti a společnosti s vysokým růstem či sekuritizace bankovních portfolií úvěrů poskytnutých malým a středním podnikům.

Rámcový program se bude skládat ze tří podprogramů:

- **Podnikatelský a inovační program** (celkový rozpočet 2,63 mld. euro) – dává dohromady aktivity v oblasti podpory podnikání (hlavně MSP), průmyslovou konkurenceschopnost a inovace. Program usnadní přístup k financím a podporu investic do inovačních aktivit. Malým a středním podnikům bude poskytovat informace a rady o příležitostech na vnitřním trhu a členským státům asistovat v zavádění lepšího regulačního a administrativního prostředí pro podnikání a inovace.
- **Program na podporu informačních a komunikačních technologií ICT** (celkový rozpočet 802 mil. euro) – cílem je rychlé šíření informačních a komunikačních technologií, skládá se z existujících opatření jako je eTEN (podporuje ověřování a rozmísťování transevropských služeb založených na ICT), eContent (podporuje rozvoj inovativních evropských digitálních materiálů) nebo Modinis (poskytuje přímou podporu činnostem týkajícím se porovnávání s referenčními ukazateli, studií, fór, podpory a vzbuzování povědomí o opatřeních, které pomáhají provést eEurope).
- **Program inteligentní energie pro Evropu** (celkový rozpočet 780 mil. euro) – zahrnuje akce k urychlení přijímání a propagace energetické efektivity a ke zvýšení investic do obnovitelných zdrojů typu SAVE (podporuje energetickou účinnost a racionální využívání energie, zejména v odvětví stavebnictví a průmyslu), ALTENER (podporuje nové a obnovitelné zdroje energie pro výrobu elektřiny a tepla a jejich začlenění do místního prostředí a energetických systémů) nebo STEER (zabývá se energetickými aspekty dopravy a diverzifikací paliv).

Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace je doplňkem k Sedmému rámcovému programu pro výzkum. Budou se ho moci účastnit členové Evropského hospodářského prostoru (EU-25 + Island, Lichtejnštensko, Norsko), kandidátské země, země západního Balkánu a za jistých okolností také země v rámci evropské sousedské politiky.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/391>

EU a USA se dohodly na účetních standardech

Evropský komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy dosáhl jednoho ze svých hlavních cílů od nástupu do funkce. V USA se mu podařilo sjednat dohodu s americkou Komisí pro cenné papíry o „cestovní mapě“ vedoucí k rovnocennosti zatím rozdílných evropských (IFRS) a amerických účetních standardů (US GAAP).

Dohoda povede k odstranění potřeby pro evropské společnosti,

Rada EU pro dopravu se dohodla na směrnici o evropském mýtném. Tranzitní země, včetně České republiky, si od ní slibují omezení a regulaci stále rostoucího počtu kamionů. Bulharsko a Rumunsko podepsaly přístupovou smlouvu s EU. Ta počítá s jejich vstupem do Unie od ledna 2008. Podobně jako v předešlé vlně rozšíření smlouva obsahuje řadu přechodných období. Evropská komise schválila český alokační plán. Podle něho získají domácí firmy povolenky na vypuštění 97,6 mil. tun CO2 za rok.

kteří dosud musí při obchodování na amerických finančních trzích prokazovat účty podle amerických účetních standardů. Na základě dohody budou moci vést účetnictví **pouze podle IFRS**. Má se tak stát nejdříve v roce 2007 a nejpozději v roce 2009.

„Je to znamení našeho společného zájmu na omezení regulační zátěže a spojených nákladů podnikání,“ uvedl komisař McCreevy. Pro evropské firmy je totiž přechod z IFRS na US GAAP značně nákladnou záležitostí.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/469>

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Další zdroje pro restrukturalizaci

Evropská komise navrhuje zavedení nových výdajů pro **regiony postižené hospodářskou restrukturalizací**. Ve svém sdělení zdůrazňuje tři hlavní oblasti, kde akce EU může pomoci:

- **lepší koordinace** evropských politik (zejména politiky zaměstnanosti, průmyslové politiky a podnikání, obchodní a soutěžní politiky);
- **přijetí regulačního rámce** včetně Zelené knihy o vývoji pracovního práva v roce 2006;
- **rozvíjení partnerství** (plánuje se vytvoření Evropského restrukturalizačního fóra).

Komise se v návrhu zaměřuje také na posílení sociálního dialogu mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Dále rovněž vyzdvihuje nutnost aktivního přístupu všech sociálních partnerů k řešení dopadů restrukturalizace.

Evropská exekutiva počítá s každoroční částkou okolo jedné miliardy euro na podporu oblastí zasažených restrukturalizací z **nového speciálního fondu**. Navíc navrhuje, aby členské státy vytvářely **rezervy pro nepředvídatelné restrukturalizační výdaje** v rámci svých rozpočtů určených na cíle Konvergence (cca 2,6 mld. euro) a Konkurenceschopnost (cca 1,7 mld. euro). V blízkém se rozpočtovém období 2007-2013 by se jednalo o celkovou částku 11,3 miliardy euro.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/388>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Ministři se dohodli o dálničních poplatcích

Ministři dopravy členských států našli dohodu o dálničních poplatcích na 60.000 kilometrech transevropských dálnic a silnic, které by měly **redukovat dopravní zácpy** a povzbudit alternativní způsoby dopravy.

Návrh připravované **směrnice o evropském mýtném** definuje obecný rámec pro zpoplatnění těžkých nákladních kamionů na evropských silnicích. Mýtné se nemá platit všude stejné a země se budou moci rozhodnout, na jakých typech silnic ho uplatní. Poplatky budou platit nákladní automobily nad 3,5 tuny.

Původní návrh přitom počítal se zpoplatněním jízd jen těžkých kamionů nad 12 tun.

Kompromisní návrh připravený lucemburským předsednictvím umožňuje členským státům používat mýtné poměrně flexibilně:

- Poplatky mohou být **zdvojnásobeny nebo sníženy** na nulu, za účelem podnítit kamiony k jízdě mimo dopravní špičku anebo odměnit dopravce s menším znečištěním.
- Může být uloženo **dobatečné mýto** ve výši 15 % k financování alternativních dopravních projektů typu železnice nebo vnitrozemská vodní doprava (příplatek může být zvýšen na 25 % pro přeshraniční projekty v horských průsmycích).

Součástí směrnice je i řada dalších důležitých pravidel, která stanovují typ nákladů na infrastrukturu, které mohou být z mýta hrazeny, speciální slevy pro časté uživatele ve výši až 13 % či základní principy metody výpočtu mýtného.

Mýtné si nadále budou členské státy vypočítávat podle nákladů, které do infrastruktury vložily, nebude tedy jednotné zpoplatnění pro celou EU. Zároveň se nebude přihlížet k přijatým příspěvkům ze strukturálních a kohezního fondu.

Nová směrnice umožní státům, včetně České republiky, zvýšit cenu jednodenní dálniční známky pro vozidla nad 3,5 tuny z osmi na jedenáct eur.

Návrhem se nyní bude zabývat Evropský parlament ve druhém čtení, který ho může změnit.

Tranzitní země, jako je i ČR, si od směrnice slibují, že umožní **účinně regulovat stále rostoucí počet kamionů**, jenž přejíždějí přes jejich území.

<http://www.eu2005.lu/en/actualites/communiqués/2005/04/21transport01/index.html>

ROZŠÍŘENÍ

Bulharsko a Rumunsko podepsaly přístupovou smlouvu

Dne 25. dubna zdolaly Bulharsko a Rumunsko další významný milník na cestě do Evropské unie, když jejich nejvyšší

představitelé v Lucemburku podepsali přístupovou dohodu o vstupu do EU.

Předpokládá se, že obě balkánské země rozšíří současnou evropskou „pětadvacítku“ 1. ledna 2007. Do té doby musí oba státy **nastartovat potřebné reformy** a zcela splnit závazky učiněné v rámci vyjednávání. V přístupové smlouvě je navíc klauzule, podle níž může být přistoupení **odloženo o jeden rok**, pokud Bulharsko a Rumunsko poleví ve svém reformním úsilí. Největší obavy panují kolem boje proti korupci a reformách soudnictví.

Přístupová smlouva, jako u předchozí vlny rozšiřování v květnu 2004, obsahuje řadu **dlouhodobých přechodných období**, zejména v oblasti volného pohybu osob či přímých zemědělských plateb.

Bulharsko a Rumunsko začaly o vstupu do Unie jednat v roce 2000 a negociační rozhovory skončily loni.

<http://www.europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=PRES/05/100>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Systém vymáhání přeshraničních dluhů v EU spěje k zjednodušení

Rada EU pro justici a záležitosti vnitra odsouhlasila kompromisní řešení, jež by umožnilo v Evropské unii vybudovat efektivní **jednotný systém vymáhání přeshraničních dluhů**. Jeho cílem je podpořit rychlejší a účinnější vymáhání splatných a dosud neuhrazených přeshraničních pohledávek, o jejichž právní povaze není mezi stranami závazkového vztahu spor.

Podstatou systému je zřízení jednoho nástroje použitelného ve všech členských zemích. Na jeho základě budou věřitelé z EU vymáhat pohledávky v jakékoliv jiné členské zemi podle **nového zjednodušeného soudního řízení** společného pro všechny členské státy, aniž by museli postupovat podle národního práva v místě dlužníka. Stačilo by, aby soud jedné země učinil **evropský platební rozkaz** jménem věřitele, opatřil jej kopiemi důkazů o pohledávce a zaslal soudním orgánům v druhé členské zemi, které by takový rozkaz provedly.

Pokud bude nařízení schváleno i Evropským parlamentem, aplikovalo by se ve všech civilních a obchodních věcech pravděpodobně od 1. ledna 2006.

<http://www.eu2005.lu/en/actualites/communiqués/2005/04/14jai/index.html>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Český alokační plán schválen

Evropská komise přijala plán České republiky pro přidělování povolenek na emise oxidu uhličitého (CO₂) českým obchodním společnostem na období obchodování 2005 až 2007. Schválení přispěla nedávná změna plánu ze strany českých orgánů, kterou se snižuje objem přidělených povolenek.

Český alokační plán se vztahuje na 436 zařízení (firem) a všechna zařízení jsou pro obchodování způsobilá. Na období obchodování 2005-2007 bude přiděleno 292,8 milionů povolenek týkajících se 292,8 milionů tun CO₂ (neboli **97,6 mil. tun CO₂ za rok**).

Národní alokační plány ukazují, kolik povolenek na emise oxidu uhličitého plánují členské státy Evropské unie přidělit na obchodování a kolik obdrží každý podnik. Pokud je podnik nespotebuje, tedy znečišťuje méně, může nevyčerpané povolenky prodat na trhu EU. Naopak v případě, že daný limit překročí, je nucen od jiných podniků povolenky nakoupit.

Systém obchodování s povolenkami, který je součástí zavádění Kjótského protokolu, platí v Evropské Unii od **1. ledna letošního roku**. Česká republika díky snížení emisí v devadesátých letech kvůli restrukturalizaci domácího průmyslu s velkou rezervou splňuje limity Kjótského protokolu (snížit emise skleníkových plynů o 8 % oproti stavu v roce 1990) a domácí firmy zůstanou ušetřeny razantních škrtů.

Schválený plán se zdá být **rozumným kompromisem**, který český průmysl nijak výrazně nezasáhne a zároveň může přispět k redukci skleníkových plynů.

Roční objem povolenek na vypouštění CO₂:

	mil. tun celkem	tun na obyvatele
Belgie	62,9	6,1
Česká republika	97,6	9,5
Dánsko	33,5	6,2
Estonsko	18,9	13,5
Finsko	45,5	8,8
Francie	123,7	2,1
Irsko	22,3	5,7
Itálie*	279	4,8
Kypr	5,7	7,1
Litva	12,3	3,5
Lotyšsko	4,6	1,9
Lucembursko	3,4	8,5
Maďarsko	31,3	3,1
Malta	2,9	7,3
Německo	499	6,1
Nizozemí	95,3	6,0
Polsko	239,1	6,2
Portugalsko	38,2	3,7
Rakousko	32,7	4,0
Řecko*	71,3	6,7
Slovensko	30,5	5,6
Slovinsko	8,8	4,4
Španělsko	174,6	4,3
Švédsko	22,9	2,6
Velká Británie	245,3	4,1

*) zatím neschváleno Evropskou komisí, zdroj: EK

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/422>

V dubnu zveřejnil Eurostat zprávu o stavu obyvatelstva v Evropské unii. K 1. lednu 2004 zde žilo téměř 457 milionů osob, avšak do roku 2050 by se měl jejich počet snížit o 1,5 %. Pro Českou republiku hovoří projekce dokonce o poklesu 12,9 %. S tím souvisí i studie Generálního ředitelství EK Ecfín o reformě penzijního systému v naší zemi, která je příznačně nazvaná „rychlé stárnutí, pomalé reformování“. Pozornosti by neměl ujít detailnější návrh Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj.

1. DUBNA

Přeshraniční fúze – krok k jasným evropským pravidlům: <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050331-1+0+DOC+XML+V0//EN&L=EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION3>

Ropný bulletin – aktualizace týdních a měsíčních cen ropy: http://www.europa.eu.int/comm/energy/oil/bulletin/2005_en.htm

4. DUBNA

Audiovizuální politika – kontaktní výbor k monitoringu implementace směrnice „televize bez hranic“:

http://www.europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/contact_committee.htm

5. DUBNA

Aktualizace detailního přehledu hospodaření členských států: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/general_government_data/government_data_en.htm

Vzorkování a testování centrálně autorizovaných produktů – výroční zpráva Evropské medicínské agentury:

<http://www.emea.eu.int/Inspections/Sampstest.html>

Zpráva Komise o opatřeních následujících případy podvodů a protiprávnosti v oblasti tradičních vlastních zdrojů:

http://www.europa.eu.int/comm/budget/furtherinfo/index_pg2_en.htm#control

6. DUBNA

Práva akcionářů – shrnutí veřejné konzultace:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/company/shareholders/index_en.htm

Říční doprava – udržování služby poskytování říčních informací: http://www.europa.eu.int/comm/research/headlines/news/article_05_04_06_en.html

7. DUBNA

Příprava nového programu v oblasti kultury – „Občané Evropy 2007 – 2013“: http://www.europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/activecitizenship/new_programme_en.htm

8. DUBNA

Zpráva o harmonizaci výkazů primárních dealerů vládních dluhopisů denominovaných v euro:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/efc/efc_reports_en.htm

Eurostat – Populace EU-25 poroste do roku 2025 a potom bude klesat:

http://epp.eurostat.cec.eu.int/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005_MONTH_04/3-08042005-EN-AP.PDF

Počet obyvatel k 1.1.2004 a projekce do roku 2050

země	obyv. v tisících	změna do 2050	země	obyv. v tisících	změna do 2050
Lucembursko	452	42,3%	Bulharsko	7 801	-34,7%
Irsko	4 028	36,0%	Rumunsko	21 711	-21,1%
Kypr	730	33,5%	Lotyšsko	2 319	-19,2%
Malta	400	27,1%	Estonsko	1 351	-16,6%
Švédsko	8 976	13,7%	Litva	3 446	-16,4%
Francie	59 901	9,7%	ČR	10 212	-12,9%
V. Británie	59 652	7,8%	Maďarsko	10 117	-11,9%
Nizozemí	16 258	7,1%	Slovensko	5 380	-11,9%
Belgie	10 396	4,9%	Polsko	38 191	-11,8%
Rakousko	8 114	1,3%	Německo	82 532	-9,6%
Španělsko	42 345	1,2%	Itálie	57 888	-8,9%
Dánsko	5 398	0,6%	Slovinsko	1 996	-4,8%
Finsko	5 220	-0,1%	Portugalsko	10 475	-4,4%
EU-25	456 815	-1,5%	Řecko	11 041	-3,7%

Zdroj: Eurostat

11. DUBNA

Inovace – nová zpráva o politice a trendech v této oblasti:

<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2005/2005-04-06.htm>

12. DUBNA

Evropská energetika a doprava v číslech – statistická ročenka 2004: http://www.europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/publication/statistics_en.htm

Uživatelsky přátelský průvodce novou definicí malých a středních podniků:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2005/2005-04-11_b.htm

Evropská agentura životního prostředí – technologie nemohou vyřešit všechny environmentální problémy:

http://org.eea.eu.int/news/Ann1113292390/index_html

13. DUBNA

Závěry z ministerského setkání EU-Afrika:

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/84557.pdf

Zpráva Komise o Srbsku a Černé Hoře: http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/docs/index.htm#feasibility_report

Vnější vztahy – zahájení pětiletého programu k posílení evropsko-středozemního partnerství: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/euromed/news/ip05_419.htm

14. DUBNA

Eurostat – v roce 2003 vzrostla letecká přeprava osob o 5 %: http://epp.eurostat.cec.eu.int/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005_MONTH_04/7-14042005-EN-BP.PDF

Zemědělství v Evropské unii – statistické a ekonomické informace za rok 2004: http://www.europa.eu.int/comm/agriculture/agrista/2004/table_en/index.htm

15. DUBNA

Nová rámcová dohoda – užší politický dialog mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí: <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050414-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=S#SECTION1>

Veřejná konzultace – regulační rámec automobilového průmyslu na dalších 10 let:

<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/automotive/pagesbackground/competitiveness/cars21.htm>

Detailnější návrh Sedmého rámcového programu pro výzkum a technologie:

http://www.europa.eu.int/comm/research/future/index_en.cfm

18. DUBNA

Studie o spoluregulacích opatřeních v mediálním sektoru: http://www.europa.eu.int/comm/avpolicy/stat/studi_en.htm#9

Historický vývoj Hospodářské a měnové unie (EMU):

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/emu/history/index_en.htm

19. DUBNA

Příspěvky zainteresovaných stran ke konzultaci o veřejných zakázkách v obranném průmyslu:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/dpp_en.htm#consultation

Nová webová stránka „Výzkumníci v Evropě 2005“:

http://www.europa.eu.int/comm/research/researchersineurope/index_en.htm

20. DUBNA

Výbor dopravy Evropského parlamentu zamítá systém kompenzací při zpoždění v nákladní železniční dopravě:

http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?SAME_LEVEL=1&LEVEL=4&NAV=X&DETAIL=&PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050420-1+0+DOC+XML+V0//EN#SECTION1

Ekonomická studie – „Integrace a konsolidace bankovníctví v EU – nedokončený byznys“:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/economic_papers/economicpapers226_en.htm

21. DUBNA

Evropský parlament – bezpečnostní pásy budou povinné i v autobusech a nákladních automobilech:

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050421-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION3>

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek – loni růst mezd v EU zpomalil: http://www.eurofound.eu.int/newsroom/archive_pressrelease/pressrel_050421_en.htm

Studie „Penzijní reforma v České republice – rychlé stárnutí, pomalé reformování“:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/country_focus/2005/countryfocus7_en.htm

22. DUBNA

Lamfalussyho proces – souhrn odpovědí na veřejnou konzultaci: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/securities/lamfalussy/index_en.htm

Výsledky fóra zainteresovaných stran na téma udržitelný rozvoj:

http://www.ces.eu.int/sustainable_development/index_en.asp

25. DUBNA

Závěry Rady EU pro vnější vztahy na evropskou sousedskou politiku: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/84651.pdf

Evropská regulace půjde na test konkurenceschopnosti:

<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/previews/20050522.htm>

26. DUBNA

Komise předkládá návrhy nařízení upravující dohodnutou revizi Paktu stability a růstu:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/sgp_en.htm

Zpráva Evropské komise o vývoji a fungování evropského systému řešení problémů na vnitřním trhu SOLVIT:

http://www.europa.eu.int/solvit/site/news/index_en.htm

27. DUBNA

Výbor pro hospodářské a měnové vztahy Evropského parlamentu schvaluje nová pravidla regulace zajišťovnictví:

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050427-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION4>

Nová rámcová směrnice o ustavení požadavků na ekologický design elektrických spotřebičů:

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/eco_design/index.htm

28. DUBNA

Evropský parlament – nalezení cest ke zvládnutí imigrace:

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050428-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION2>

Evropský investiční fond – nové finanční instrumenty k podpoře malých a středních podniků:

<http://www.eif.org/news/News.asp?news=100&cat=-1>

29. DUBNA

Uznávání kvalifikací – světlo na konci tunelu:

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050428-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION1>

Česká republika je plnoprávným členským státem Evropské unie více než rok. K tomuto výročí jsme připravili speciální analýzu ve formě jakéhosi ročního vysvědčení. Znamky z jednotlivých předmětů zde ale není třeba hledat. Spíše se zaměřujeme na to, jak se naplnily či nenaplnily předpokládané pozitivní i negativní scénáře, které vznikaly na jaře loňského roku. Další část věnujeme pohledu do budoucna. Zaměřujeme se na největší výzvy, kterým celá Evropská unie i naše země v současnosti čelí.

ČESKÁ REPUBLIKA V EU - ROČNÍ VYSVĚDČENÍ

Nenaplnění negativních očekávání či katastrofických scénářů

Začneme-li skutečně skromně, musíme konstatovat, že za celý rok **nenastal v ekonomice žádný podstatný negativní šok**, který by mohl být přímo či odvozeně vztažen ke vstupu do EU. To je relativně dobrá zpráva, zejména pak ve světle řady katastrofických scénářů, črtaných v období krátce před vstupem. Před vstupem do EU se objevovaly nejčastěji v rukou kritiků vstupu „argumenty“, dokladující jak vzroste cenová hladina bez adekvátního růstu příjmů, jak vnější konkurence „rozdrtí“ naše slabé a nezkušené výrobce a obchodníky, atd.

Zcela zodpovědně lze tvrdit, že téměř nic z toho se nenaplnilo. Žádný přímý i vyvolaný šok plynoucí z faktu členství nenastal.

Nedošlo k žádnému destruktivnímu dopadu na cenovou hladinu, s výjimkou spíše kosmetického cenového vzrůstu vyvolaného jednorázovou potřebou daňové harmonizace (DPH, spotřební daň). Daňová harmonizace i poměrně viditelně zdražila některé ceny služeb. Jestliže někteří z jejich provozovatelů nejeví výrazné známky odporu (telekomunikace, informační služby, právní a poradenské služby), provozovatelé restaurací se dodnes nesmířili se zvýšením DPH na 19 % a velkou měrou je vidina podobného kroku pro hoteliéry a poskytovatele ubytování po 1. lednu 2006. Tento dopad se projevil jak ve zvýšení cen těchto služeb, tak zejména ve výrazném snížení marží, což může mít na majitele restaurací až likvidační dopad.

Jiná situace je u cla. Definitivní zrušení cel a překážek obchodu uvnitř EU a přechod na společný celní tarif zlevnil řadu komodit - u vína a alkoholických nápojů je to například zcela zjevné, totéž u řady potravin exotického původu. Ovšem celkový dopad na cenovou hladinu je i zde zanedbatelný. Třetí typ dopadu nevyplývá přímo z celní či daňové politiky, ale z EU regulatoriky jiného typu - například produkčních kvót. To se týká kupříkladu cukru, jehož výrobní kapacity jsou u nás vyšší než je očekávaný strop stanovený na příští období. Tento fakt se spolupodílel na zvýšení ceny cukru, jež bylo větší než kosmetické. **Cenová hladina se však vyvíjela velmi umírněně.** Po několika měsících začala inflace klesat a Česká republika již opět patří mezi nízkoinflační evropské ekonomiky.

Za jediný vážnější problém lze považovat deficit (prohlubující se) obchodu zemědělskými komoditami a potravinami, zejména pak s Polskem. Samozřejmě nemáme šanci tomuto jevu čelit celními či necelními bariérami, ale pouze vytvořením obdobných podmínek, kterým se těší polští zemědělci. Analogicky se na našem vnitřním trhu projevila i pravidla Společné obchodní politiky EU, týkající se pravidel obchodu se třetími zeměmi. Konkrétně máme na mysli dovoz obuvi a textilních výrobků například z Číny, vůči níž bylo od 1. 1. 2005 zrušeno uplatňování množstevních kvót dovozu do celé Unie. Tato opatření mohou mít destruktivní dopad na tuzemské výrobce.

Naplnění pozitivních očekávání

Pokud nemáme ambice smířit se s málem, můžeme konstatovat, že i vlivem vstupu do EU se **naše ekonomika stala relativně velmi slušně rostoucím organismem** (zejména při porovnání s celou EU-25 a zejména bývalou EU-15), jež vykazuje i velmi pozitivní střednědobý výhled. V porovnání s ostatními nováčky nicméně není naše růstová dynamika až tak slavná a zejména v baltských zemích, Slovensku a poslední době i Polsku, lze spatřovat návod, jak nadprůměrně růst.

Vyhlíží to tudíž, že naplněných pozitivních očekávání je poměrně dost. Je otázkou, do jaké míry ovlivnil vstup do EU tento relativně velmi slušný hospodářský růst. Nicméně pozitivní střednědobý výhled může být rovněž důvodem kladného hodnocení. Dopad vstupu na tento výsledek je zřejmý. Zcela nejvíce pozitivně ovlivněnou veličinou bez jakýchkoliv pochyb je zahraniční obchod. **Vykázaná dynamika růstu vývozní i dovozní strany je zcela enormní a jednoznačně potvrzuje výrazné oživení obchodních a podnikatelských transakcí** za účasti českých subjektů v rámci rozšířené EU. Ještě pozitivnější je fakt, že ona vývozní strana nakonec dopadla ještě lépe a po mnoha letech se čistý export stal kladným přispěvatelem růstu HDP. Je zřejmé, že se na vývoji zahraničního obchodu podílely i čistě konjunkturní vlivy, nicméně členství v EU nepochybně podstatně přispělo k popsanému vývoji. Posílení zahraničně-obchodních transakcí bylo dále doprovázeno úměrným nárůstem výkonů mezinárodní nákladní a osobní dopravy. Jediné negativum lze zde spatřit v ekologických dopadech dopravního boomu a ve zhoršení kvality dopravní infrastruktury.

Efekt rozšíření je patrný i v **pokračujícím přílivu přímých zahraničních investic**, který rozhodně neustal; k již obvyklým důvodům se v poslední době přidává i přesídlování firem a jejich výrobních činností z tradičních členských zemí do zemí nováčků, včetně České republiky, především z nákladových důvodů a výrazně snazší administrativní procedury po 1. květnu 2004. Změna chování zahraničních investorů a jejich náhled na

českou realitu zatím nejsou příliš zřetelné; jedná se o faktor, který se patrně projeví až za delší dobu. Nicméně, fakt našeho členství představuje jakousi zlepšenou referenci našeho teritoria, jakýsi vylepšený argument pro naše renomé. Ale chování a nahlížení - jak známo - se mění dlouho. I po téměř 20 letech členství Portugalska a 24 letech členství Řecka jsou tyto země v očích „otců zakladatelů“ stále „ti chudší z Jihu“.

První rok našeho členství potvrdil, že **fondy EU nejsou žádná chiméra, ale skutečnost**; a to i přesto, že lze registrovat řadu stížností ohledně jejich obtížné dostupnosti, i technicko-administrativních a koncepčnějších nedostatků. Přibližně 5.000 řešitelů projektů s podporou těchto fondů zřejmě hovoří jinak. V souhrnu přes 30 mld. Kč našlo své adresáty i přesto, že některé Operační programy registrují výrazný převis poptávky nad jejich možnostmi a jiné naopak zatím zcela nevyužily svůj potenciál. Ode dne vstupu do konce letošního roku je reálné počítat s částkou přibližně 50 mld. Kč. Toto číslo sice nespasí ekonomiku jako celek, ale těm, kteří respektují pravidla a zadání jednotlivých programů může výrazně pomoci. Každopádně je hodnocení aktuálního čerpání fondů EU dosud pouze výrazně dílčí.

Na druhé straně je možné říci, že **české subjekty doposud vůbec nevyužívají a jsou jen velmi málo informovány o přímých grantech a dotacích** vyhlášených přímo Komisí.

Hodnocení dosavadního průběhu čerpání fondů EU by tak nemělo být rozhodně výhradně kritické. S ohledem na fakt, že jsme do nynějšího programovacího období vstupovali na počátku jeho druhého poločasu a že jsme měli málo příležitostí ovlivnit jej k obrazu svému, je zapotřebí přiznat, že **objem disponibilních prostředků plynoucí z EU fondů je výrazně vyšší než v představném období**.

Z hlediska dostatečné připravenosti českých subjektů na podmínky fondů EU lze konstatovat, že příprava předem byla spíše vzácností. Většina českých subjektů následovala příkladů jiných zemí, kteří do EU, resp. ES vstoupili před námi. To znamená, že sice věděli, že nějaké fondy existují, ale současně se učili a stále učí je poznávat a **využívat jaksi za pochodu**, v průběhu hry. V porovnání s ostatními nováčky české subjekty nikterak nevyčnívají, ani v dobrém, ani ve

špatném slova smyslu. Pro všechny platí, že se učí teprve, když čelí praktickým výzvám. Ukazuje se, že být připraven předem je sice dobré, ale praktickou zkušenost nemůže teoretická předchozí příprava nahradit.

Bohužel, stále existují oblasti, ve kterých není možné předkládat projekty. Jedná se o projekty spadající do **Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů**, kde se některé projekty zaměřené na vzdělávací činnosti mohou předkládat až od počátku letošního dubna, některé, zaměřené na dlouhodobé, celoživotní vzdělávání a profesní trénink dokonce ještě stále nejsou otevřeny pro předkládání projektů.

Určité specializované společnosti provedly audit zajištění služeb spojených s fondy EU ze strany státních orgánů a v jeho rámci odhalily určité závažné chyby. Jejich **náprava je pozvolná**; i zde platí, že je to učení praxí a získáváním mnoha nových zkušeností. Některé chyby se odstraňují, jiné, například spojené s kvalitou posuzování a vyhodnocování úspěšných projektů, se budou zřejmě odstraňovat delší dobu.

Některé zkušenosti například říkají, že hodnocení není vždycky objektivní; že někteří hodnotitelé buď vědomě prosazují určité projekty, či naopak jsou proti nim, aniž by to bylo zasloužené. Říká se i, že někteří hodnotitelé jsou spojeni s některými poradenskými firmami, které připravují pro své klienty zpracování projektů. A jsou kritizovány i nadměrné průtahy, které blokují rychlé a pružné schválení projektů. I zde platí, že všichni zúčastnění se učí. A s ohledem na celek si myslíme, že problematických případů není mnoho.

Nenaplnění některých efektů z důvodů příliš krátkého období

Rok byl zatím **příliš krátkým obdobím na to, aby se naplnila očekávání v oblasti strukturálních reforem či redukce míry nezaměstnanosti**. Je pravděpodobné, že nové podnikatelské příležitosti povedou k vytváření nových pracovních míst; rok je však příliš krátký na to, aby tento efekt byl patrnější. Z tohoto pohledu se na první pohled v těchto oblastech „jakoby nic nestalo“, nicméně náročnost na pracovním trhu se zvýšila a strukturální reformy pod tlakem EU politik (Nový Lisabon, Nový finanční rámec) budou rovněž probíhat.

BUDOUCÍ VÝZVY

Shodou okolností, první rok našeho členství v EU přišel ve chvíli, kdy EU sama řeší některé zcela klíčové a osudové záležitosti své budoucí existence. Česká republika má tu příležitost se na jejich řešení rovněž podílet úměrně své reálné síle a možnostem. Lze se domnívat, že ke klíčovým výzvám budoucnosti EU v současnosti patří především vyjednání odpovídajících podmínek v rámci **Nového finančního rámce 2007 – 2013**. Není to nic jiného, než vyjednání odpovídající částky finančních zdrojů pro účely fondů EU v budoucím daném období. Již nynější vývoj vyhlíží, že Česká republika bude v přepočtu na jeden rok schopna přijmout přibližně 4 – 5krát

větší objem těchto prostředků v porovnání se současností.

Druhou strategickou záležitostí je plnění obsahu **Nové lisabonské strategie**. Budoucí strategický vývoj EU se bude opírat o vzájemné propojení Nové lisabonské strategie a Nového finančního rámce a každá členská země zde může nalézt užitečnou inspiraci k tvorbě své vlastní národní strategie, vycházející ze společných evropských not.

A bezesporu třetí výzvou, v jejímž naplňování dosud nepůsobí Česká republika ani trochu přesvědčivě, je proces **ratifikace Ústavy pro Evropu**. Česká exekutiva zatím nezaújala vlastně žádné stanovisko k vlastnímu procesu ratifikace, nemluvě již

Analýza

o nulové informační kampani ze strany vlády, tak propastně odlišné od těch, jež probíhají v drtivé většině ostatních členských zemí.

Domníváme se, že přijetí jasného stanoviska a scénáře, jak vůbec Ústava u nás schvalována bude, vedoucího k její následné ratifikaci, by bylo velmi žádoucí. Přestože se po formální stránce nejedná o optimální dokument (nečtivý, příliš dlouhý, neatraktivní), obsahově zjednodušuje předchozí vrcholnou právní úpravu, přináší věci pro fungování Unie potřebné a současně neomezuje roli a pozici národních států. **Nepředstavuje žádný zásadní obsahový převrat**, jak se snaží zdůraznit jeho kritici.

Česká republika si může považovat, že k takto zásadním záležitostem budoucnosti evropského kontinentu má příležitost co říci, že od těch zkušených se může přiučit a že své vlastní zkušenosti může předat těm, kteří o to projeví zájem. Prolínání kultur a zkušeností a hledání nejlepšího řešení ve vzájemné soutěži je hodnota, kterou je třeba ctít. I proto můžeme uplynulý první rok v EU z našeho pohledu hodnotit s **mírným pozitivem a střízlivou nadějí**.

Čtvrtou klíčovou výzvou je pak **volba cesty k euro**. Stále sice platí společný vládní a centrálně-bankovní plán počítající se scénářem 2009 - 2010, nicméně většina nyní počítá téměř automaticky s oním pozdějším datem. Takže tato perspektiva se sice nikterak viditelně, přesto však lehce plíživě posouvá. I změna personálního obsazení Bankovní rady ČNB mohla naznačit (či spíše potvrdit), že za každou cenu naše centrální banka co nejdříve do euro-zóny rozhodně vstupovat nehodlá.

Některé z okolních zemí jsou v tomto ohledu aktivnější a usilují o dřívější přijetí do euro-zóny. Slovinsko, Litva a Estonsko se již dva měsíce po svém členství v EU staly i **členy ERM II**. I ostatní - podle našeho názoru - komplexně méně připravené země než Česká republika alespoň verbálně demonstrují svoji připravenost přijmout euro dříve než my.

Tento efekt spatřujeme spíše ve vnímání (vnějším vnímání), že kdo je v euro-zóně, resp. se tam snaží co nejdříve dostat, je jaksi „lepší“ a před těmi, kteří tam ještě nejsou. Domníváme se, že ekonomicky není zas tak podstatné, zda tam vstoupíme o dva roky dříve nebo později. **Reálné konvergenci** členství v euro-zóně může bránit jen velmi málo, pokud vůbec, za předpokladu, že bychom nevstupovali v nějakém nerealisticky silném kursu. Na druhou stranu, i mimo euro-zónu si můžeme nechat jen snít o nějaké měnové autonomii. Budeme spíše kopírovat měnové parametry euro-zóny. Myslíme, že s ohledem na vývoj inflace i úrokových sazeb (nyní záporný úrokový

diferenciál) i kursovou stabilitu, rozhodně bychom nemuseli se vstupem do euro-zóny nikterak výrazně váhat. Otázkou je plnění **Konvergenčního plánu** a schopnost snižovat deficit a výrazně neakcelerovat veřejný dluh. A mnozí z nás si pamatují, jak to s vyhodnocováním Maastrichtských kritérií bylo na konci 90. let. Spíše diplomatické schopnosti, než argumenty statistických čísel, hrály tehdy klíčovou roli.

Lze si navíc uvědomit i jistý rizikový faktor v případě, že některé z okolních zemí přijmou euro výrazně dříve než my. Toto riziko je poměrně reálné; u těch zcela okolních a s námi nejvíce srovnávaných je asi menší. Ve vztahu ke Slovinsku, Litvě a Estonsku je zjevně větší. Na druhou stranu nynější obraz vyhlíží, že země Visegrádské čtyřky vstoupí pospolu, resp. jen s velmi nepatrnými časovými rozdíly.

To riziko navíc nemá fundamentální základ, ale jedná se spíše opět o riziko týkající se renomé, pověsti. Kdo bude v euro-zóně, bude „in“ a tudíž atraktivní pro investice a zajímavé transakce. Problém by samozřejmě byl, kdyby tam již všichni byli kromě nás; v tom případě bychom přišli zcela reálně o řadu podnikatelských příležitostí; čistě z důvodu jednoduchosti, průhlednosti i úspory transakčních nákladů by tito investoři dali přednost těm zemím, kde již euro funguje.

Jak pro firmy, tak i domácnosti by výhodou osvojení euro byla především **eliminace transakčních nákladů** (nákladů spojených s transferem peněz z jedné měny do druhé), společné měnové prostředí a větší cenová transparentnost, **eliminace kursového rizika** v rámci euro-zóny, vysoká pravděpodobnost trvale nízké inflace i fakt, že společná měna představuje v nynější fázi integrace logický doplněk Jednotného trhu (kde nejsou bariéry pro obchod, kapitál a osoby, měnové rozdíly jsou nadbytečné).

Občas se objevují z hlediska scénáře osvojení euro i otázky týkající se smyslu přijímání euro před započítáním nutných **reform penzijního systému a zdravotnictví**. Lze snad přijmout názor, že s ohledem na rozdělení kompetencí v EU mezi instituce a národní státy se jedná spíše o dvě paralelní záležitosti. Řada zemí euro-zóny samých stále čelí výzvě zahájení reformu zdravotnictví a penzí. Zdravotnictví a penze zůstanou ještě dlouho autonomní součástí jednotlivých národních států; EMU, euro a společná měnová politika jsou naopak výlučnou výsadou EU institucí. Navíc, z dlouhodobého hlediska, náklady na tyto reformy se podle nových pravidel Paktu stability a růstu v čase posouvají a v prvním období nezapočítávají do výše deficitu, což některým zemím může cestu do euro-zóny (resp. členství v euro-zóně) krátkodobě ulehčit.

ZÁVĚREM

Lze se domnívat, že **vstup do EU České republiky rozhodně pomohl**. Otevřely se nové podnikatelské příležitosti, studenti vyrazili za vzděláním do ostatních zemí, fondy EU se staly realitou. Stali jsme se součástí klubu, v němž platí pravidla, která nám pomohou, pokud je budeme dodržovat. Členství je současně nekonečnou inspirací pro následování úspěšných

vzorů (Lucembursko, Irsko, Finsko). Některé efekty potvrzují léta či desetiletí a rok je příliš krátká doba na jejich naplnění - máme tím na mysli změnu ekonomické struktury, zvýšení bohatství, efektivnější věda a výzkum, nová moderní pracovní místa apod.

Ačkoliv do této rubriky většinou zařazujeme pouze zasedání vrcholných rozhodovacích orgánů EU, tentokrát jsme udělali výjimku. Nemohli jsme si totiž dovolit ignorovat patrně nejvýznamnější „evropskou“ událost měsíce května, kterou je ratifikace Smlouvy o Ústavě pro Evropu všelidovým hlasováním ve Francii. Francie patří mezi zakladatelské státy a hlavní motory evropské integrace, proto bude výsledek referenda tak důležitý. V době uzávěrky tohoto Měsíčníku měli odpůrci Ústavy nepatrně navrch.

9.-12.5.2005 Štrasburk, Francie

- Plenární zasedání Evropského parlamentu

10.5.2005 Moskva, Rusko

- summit EU - Rusko

13.-14.5.2005 Lucemburk, Lucembursko

- Neformální zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)

23.-24.5.2005 Brusel, Belgie

Zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem a vnějším vztahům

23.-24.5.2005 Brusel, Belgie

- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury

24.5.2005 Brusel, Belgie

- Evropský parlament - zasedání výboru k průmyslu, výzkumu a energetice

29.5.2005 Francie

- Francouzském referendum k ratifikaci Smlouvy o Ústavě pro Evropu

2.-3.6.2005 Lucemburk, Lucembursko

- Zasedání Rady EU ke spravedlnosti a záležitostem vnitra

Služby jsou motorem ekonomického růstu a tvoří 70 % HDP a zaměstnanosti ve většině členských států. Fragmentace vnitřního trhu v této oblasti má negativní vliv na celé evropské hospodářství, zvláště pak na konkurenceschopnost malých a středních podniků, a zároveň omezuje přístup spotřebitelů k rozmanitější nabídce služeb za konkurenceschopné ceny. Cílem připravované směrnice o službách je tudíž dosažení skutečně fungujícího trhu služeb, který by byl ku prospěchu ekonomiky celé Unie.

LIBERALIZACE TRHU SLUŽEB V EVROPSKÉ UNII

Jednotný vnitřní trh Evropské unie patří mezi základní pilíře jejího fungování. Cesta k jeho zavedení byla postupná a ani nyní, téměř půl století po vzniku Evropského hospodářského společenství (EHS), nemůžeme konstatovat, že efektivně stoprocentně funguje. Jedním z důvodů pro toto tvrzení je stále fragmentovaný trh služeb.

Na počátku budování jednotného trhu byla **celní unie**, která začala fungovat 1. července 1969, tedy přesně půl roku před koncem přechodného dvanáctiletého období (od začátku roku 1958 do konce roku 1969). V jejím rámci byly mezi členskými státy EHS odbourány cla, dávky s podobným účinkem a kvantitativní omezení vzájemného zahraničního obchodu, součástí byl i jednotný celní tarif vůči zboží z třetích zemí. Vybudováním celní unie integrační snahy zdaleka nekončily. Zbývalo odstranit další překážky volné výměny obchodního zboží (typu speciálních národních technických norem) a zároveň rozšířit oblast volného pohybu i na služby, osoby a kapitál, čímž se završil **přechod k jednotnému vnitřnímu trhu**.

Základním dokumentem umožňujícím vznik vnitřního trhu Společenství byl **Jednotný evropský akt**, který novelizoval zakládající smlouvy. Jednotný evropský akt vstoupil v platnost v roce 1987 a na jeho základě v roce **1993 vzniká jednotný vnitřní trh** Společenství. Ten je vymezen jako prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Volný pohyb služeb je ve Smlouvě o založení Evropského společenství upraven v článcích 49 až 55.

Teoreticky tedy trh služeb v Unii funguje, pro některé konkrétní oblasti služeb byly navíc přijaty speciální oborové směrnice (finanční služby, služby elektronické komunikace, dopravní služby). Přesto, jak vyplývá i ze stanovisek Evropské komise (např. zpráva „Stav vnitřního trhu služeb“ z roku 2002),

existuje řada překážek, které efektivnímu fungování jednotného trhu služeb v nejširším spektru činností brání.

Tyto **překážky ovlivňují široký okruh služeb**, jako jsou například odvětví distribuce, agentury zabývající se zprostředkováním práce, certifikace, laboratoře, stavebnictví, realitní agentury, odvětví řemesel, turistika, regulovaná povolání atd., přičemž jsou tímto zejména zasaženy malé a střední podniky, které v odvětví služeb převažují. **Malé a střední podniky** jsou příliš často odrazovány od využívání příležitostí nabízených vnitřním trhem, protože nemají prostředky pro vyhodnocení rizik a ochranu proti právním rizikům v každém jednotlivém státě, které s sebou nese přeshraniční činnost, nebo pro zvládnutí administrativních složitostí.

Uvedené překážky pohybu služeb mezi jednotlivými členskými státy vycházejí najevo zejména ve dvou modelových situacích:

- **Poskytovatel služeb z jednoho členského státu chce založit svou provozovnu v jiném členském státě** - setkává se s příliš složitými a obtížnými režimy povolování, nadměrnou byrokracií, diskriminačními požadavky na státní příslušnost vedoucích pracovníků, prověřováním hospodaření, atd.,
- **Poskytovatel služeb z jednoho členského státu chce poskytovat své služby v jiném členském státě** (hlavně, když se dočasně přestěhuje do druhého členského státu) - může se na něj vztahovat zákonná povinnost usadit se ve druhém členském státě, nutnost získat zde povolení, nebo pro něj platí předpisy tohoto státu o podmínkách výkonu zmíněné činnosti nebo nepřiměřené postupy při vysílání pracovníků, apod.

Podstatou navrhované směrnice o službách je tyto **překážky odstranit** a umožnit lepší fungování vnitřního trhu služeb.

HISTORICKÁ GENEZE NÁVRHU SMĚRNICE O SLUŽBÁCH

Počátek vzniku návrhu o službách se datuje již do roku **2000**, kdy na jarním summitu EU v portugalské metropoli byla schválena tzv. **Lisabonská strategie**, která si kladla za cíl do roku 2010 vybudovat v Evropské unii nejkonekurenceschopnější, na znalostech založenou ekonomiku světa.

Služby přitom vytvářejí téměř **70 % unijního HDP i pracovních příležitostí** a nabízejí značný potenciál růstu a vytváření pracovních míst. Bez efektivní konkurence a reálného uplatnění jednotného trhu v tomto zdaleka největším sektoru je i naplnění Lisabonské strategie iluzí. Proto již v prosinci 2000 reagovala Komise na výzvu lisabonského summitu vypracováním „**Strategie vnitřního trhu v oblasti služeb**“ (An Internal Market Strategy for Services), která si kladla za cíl umožnit, aby pohyb služeb přes hranice jednotlivých států v rámci Unie byl tak jednoduchý, jako pohyb v rámci jednoho členského státu.

V **červenci 2002** Evropská komise ve své zprávě „**Stav vnitřního trhu služeb**“ vyjmenovala překážky bránící vytvoření fungujícího vnitřního trhu služeb a došla k závěru, že „deset let po předpokládaném završení vnitřního trhu existuje velká propast mezi vizí integrované ekonomiky EU a realitou, jak ji vnímají občané Evropy a evropská poskytovatelé služeb“.

V **listopadu 2002** se se závěry Komise ztotožnila i Rada EU pro konkurenceschopnost, která vyzvala Komisi k vytvoření legislativy upravující poskytování služeb. V **květnu 2003** Evropská komise vydala sdělení nazvané „**Strategie vnitřního trhu – priority 2003-2006**“, ve kterém se zavázala k vypracování návrhu směrnice o službách na vnitřním trhu EU.

To bylo splněno v **lednu 2004**, kdy návrh směrnice o službách předložil tehdejší komisař pro vnitřní trh Nizozemec **Frits Bolkestein**, po kterém bývá směrnice často označována.

ZÁKLADNÍ RYSY NÁVRHU SMĚRNICE O SLUŽBÁCH

Klíčové evropské instituce si dobře uvědomovaly, že efektivně fungující jednotný trh služeb zůstává díky řadě legislativních i mimolegislativních překážek pouze na papíře. Smyslem navržené směrnice o službách je **vytvoření právního rámce, který by eliminoval překážky** ve výkonu svobody usazování poskytovatelům služby a svobody pohybu služeb mezi členskými státy EU, a umožnil tak poskytovatelům i příjemcům služeb využívat základní práva daná zakládajícími smlouvami.

Svoboda usazování poskytovatelů

Svoboda usazování zahrnuje případy, kdy poskytovatel služby přesune své sídlo do jiného členského státu nebo tam zřídí pobočku nebo jinou organizační složku. Ve všech těchto případech se plně podřizuje režimu hostitelského členského státu. Pro omezení překážek k výkonu svobody usazování poskytovatelů služeb návrh obsahuje tyto body:

- Opatření na zjednodušení administrativy, zejména založení tzv. „**jednotných kontaktních míst**“, kde by poskytovatelé služeb vyřídili veškeré procedury související s jejich podnikáním, povinnost umožnit vyřízení těchto procedur také elektronicky.
- Některé zásady, které musí dodržovat **autorizační režimy** používané pro činnosti z oblasti služeb, zejména zásady platné pro podmínky a postupy při udělování povolení.
- **Zákaz některých obzvláště restriktivních právních požadavků**, jejichž platnost může v některých členských státech přetrvávat.
- Závazek **sladit některé v budoucnu přijaté právní požadavky** s podmínkami stanovenými směrnicí.

Svoboda pohybu služeb

Volný pohyb služeb zahrnuje případy, kdy (i) poskytovatel vycestuje do členského státu příjemce služby; (ii) služby poskytované v zemi původu poskytovatele, kam přicestuje příjemce služby; (iii) služby poskytované v jiném státě, kam přijeli poskytovatel i příjemce služby; (iv) služby poskytované na dálku. Přičemž důležitý je požadavek na dočasnost poskytování služby, a to jak z hlediska časového, tak i četnosti. Jinak se jedná o výkon svobody usazování se. Pro omezení překážek volného pohybu služeb návrh obsahuje tyto body:

- Používání **principu země původu (country of origin principle)**, podle něhož pro poskytovatele služeb platí zákony země, ve které je usazen, bez ohledu na to, v jakém členském státě své služby nabízí. Členské státy nesmějí omezovat služby poskytované osobou usazenou v jiném členském státě. Tato zásada je doplněna řadou odchylek, které mají buď všeobecnou nebo dočasnou platnost nebo se mohou používat podle konkrétní situace.
- **Právo spotřebitelů využívat služby** pocházející z jiných členských států, aniž by jim v tom bránila restriktivní

opatření zavedená jejich zemí nebo diskriminační chování ze strany státních orgánů nebo soukromých subjektů.

- **Způsob poskytování asistence klientům** využívajícím službu poskytovanou podnikem založeným v jiném členském státě.
- V případě **vysílání pracovníků** v souvislosti s poskytováním služeb uvádí rozdělení povinností mezi členským státem původu a členským státem určení a platné postupy používané při dohledu.

Ostatní významné body směrnice

Zejména pro uplatnění principu země původu je třeba nastolit vzájemnou důvěru mezi členskými státy, k čemuž slouží tyto body obsažené v návrhu:

- **harmonizace právních předpisů** zajišťující ekvivalentní ochranu obecného zájmu v důležitých otázkách, zejména pokud jde o povinnosti poskytovatele služeb týkající se poskytování informací, uzavření pojištění odpovědnosti při výkonu zaměstnání, víceoborových činností, řešení sporů a výměny informací o kvalitě poskytovatele služeb,
- **posílení vzájemné pomoci mezi národními orgány** pro zajištění účinného dohledu nad službami na základě přesně stanoveného rozdělení úloh mezi členskými státy a povinné spolupráce,
- **opatření zaměřená na podporu kvality služeb**, jako je dobrovolná certifikace činností, osvědčení o kvalitě nebo spolupráce mezi členy obchodních komor nebo komor sdružujících řemeslníky,
- podporu **kodexů chování** v určitých oblastech vypracovaných na úrovni Společenství zainteresovanými stranami, včetně individuálních obchodních komunikací prováděných regulovanými profesemi.

Záměrem je, aby návrh vstoupil v plnou platnost do roku 2010, přičemž je založen na **dynamickém přístupu**. To znamená, že se některá jeho ustanovení zavádějí postupně, dále že obsahuje povinnost další harmonizace v některých konkrétních oblastech (přeprava hotovosti, sázkové hry a soudní vymáhání dluhů), a záruky týkající se plnění a možnosti zjistit potřebu všech nových iniciativ.

Podstata dynamického přístupu

1 rok po přijetí	Návrhy Komise na dodatečnou harmonizaci v oblastech: (a) přeprava hotovosti, (b) sázkové hry, (c) soudní vymáhání dluhů.
Konečný termín pro implementaci (2 roky po přijetí)	Odstranění zakázaných požadavků na výkon služby. Odstranění překážek volného pohybu služeb, s výjimkou odchylek. Společné hodnocení členských států.
Nejpozději do 31. prosince 2008	Jednotná kontaktní místa, právo na informace, využívání elektronických postupů, souhrnná zpráva vypracovaná Komisí (v případě potřeby doplněná návrhy dalších iniciativ)
1. leden 2010	Konec dočasných odchylek od zásady země původu pro přepravu hotovosti a soudní vymáhání dluhů.
Bez konkrétního termínu; podle potřeby	Prováděcí opatření: (a) používání elektronických prostředků, (b) pomoc poskytovaná příjemcům služeb, (c) informace o poskytovatelích služeb a jejich službách, (d) pojištění odpovědnosti při výkonu povolání a záruky, (e) vzájemná pomoc, (f) společné hodnocení. Určení potřeby nových iniciativ v důsledku: (i) zkušeností s odchylkami udělovanými na základě konkrétní situace, (ii) chybějících kodexů chování. Přezkoumání acquis v oblasti ochrany spotřebitelů a následná opatření Akčního plánu Komise pro smluvní právo.
Podle postupu harmonizace na úrovni Společenství	Uplatňování odchylek od zásady země původu, pokud jde o smlouvy uzavřené spotřebiteli, a odchylek udělovaných na základě konkrétní situace je omezeno na oblast, kde nebyla provedena harmonizace.

Poznámka: harmonogram vychází z návrhu, který předpokládal přijetí v roce 2005, což se nyní jeví jako příliš optimistické

Pole působnosti

Připravovaná směrnice je tzv. rámcovou směrnicí. **Neusiluje o stanovení podrobných předpisů** nebo o harmonizaci všech předpisů upravujících služby v členských státech. To by vedlo k nadměrné regulovanosti. Místo toho se zabývá otázkami, které jsou nezbytně nutné pro bezproblémové fungování vnitřního trhu služeb a snaží se odstranit překážky, které jsou společně pro celou řadu různých činností a mají mnoho společných rysů.

Směrnice o službách **staví na a doplňuje acquis Společenství**. Pokud je druh poskytované služby již zahrnut do působnosti jednoho nebo více nástrojů Společenství, bude platná dotyčná směrnice a příslušné nástroje, a požadavky stanovené jedním z nich budou přidány k požadavkům stanoveným ostatními.

Směrnice definuje, že se týká služeb dodávaných **poskytovateli usazenými v členském státě EU**. Službu potom chápe jako jakoukoliv ekonomickou činnost samostatně výdělečné osoby ve smyslu článku 50 Římské smlouvy, spočívající v **poskytování za úplatu**. Za služby se pokládají úkony poskytované zpravidla za úplatu, pokud nejsou upraveny ustanoveními o volném pohybu zboží, kapitálu a osob. Z definice nevyplývá, že by službu musely platit osoby, kterým je služba určena.

Prakticky se za služby považují ekonomické aktivity odpovídající **judikaturám Soudního dvora**. Vzhledem k tomu návrh upravuje:

- služby poskytované spotřebitelům, firmám nebo oběma,
- služby poskytované subjektem, který za tímto účelem přicestoval do členského státu příjemce, služby poskytované na dálku (například přes internet), služby poskytované v zemi původu, kam z tohoto důvodu přicestuje příjemce, nebo služby poskytované v jiném

členském státě, kam přijíždí jak poskytovatel, tak i příjemce (například služby turistických průvodců),

- placené služby nebo služby, které jsou pro konečného příjemce zdarma.

Definice nezahrnuje **mimoekonomické činnosti obecného zájmu** ani činnosti vykonávané státem bezúplatně v rámci **sociálních, kulturních, vzdělávacích a justičních funkcí**, v případech, že zde neexistuje žádný prvek úhrady. Návrh směrnice zároveň neovlivňuje svobodu států definovat služby obecného zájmu a způsob, jakým by měly fungovat.

Pojetí termínu služba tedy zahrnuje široké spektrum vyvíjejících se aktivit, včetně:

- **služeb obchodního charakteru:** manažerské konzultační služby, certifikace a testování, řízení provozu budov včetně kancelářských a bezpečnostních služeb, reklama a služby personálních agentur, služby obchodních zástupců,
- **služeb firmám a spotřebitelům:** právní nebo finanční poradenství, služby realitních kanceláří, služby ve stavebnictví včetně služeb architektů, doprava, distribuční činnost, organizace veletrhů, pronájem vozidel, cestovní kanceláře, bezpečnostní služby,
- **služeb spotřebitelům:** služby v turistice včetně turistických průvodců, audiovizuální služby, služby pro volný čas, sportovní centra a zábavní parky, péče o zdraví, služby pro domácnost, péče o staré občany.

Směrnice se **nezabývá** některými konkrétními službami, tak jak jsou již upraveny speciálními oborovými iniciativami:

- **Finanční služby** - jsou již upraveny komplexní politikou v Akčním plánu finančních služeb, který se již plní a je zaměřen na vytvoření skutečného vnitřního trhu služeb ve finanční oblasti.

- **Elektronické komunikační služby a sítě** – touto problematikou se zabývají směrnice z „telekomunikačního balíčku“ přijatého v roce 2002 (směrnice 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES, 2002/22/ES a 2002/58/ES).
- **Dopravní služby** – jsou již rovněž upraveny celou řadou nástrojů Evropského společenství. Pro definici se používají články 71 a 80 odst. 2 Smlouvy o založení ES. Nicméně tato směrnice se vztahuje na dopravní služby, které nejsou regulovány zvláštními normami, jako je například tranzit hotovosti nebo přeprava lidských ostatků.

Směrnice se **nevztahuje** ani na ty činnosti, které jsou přímo a konkrétně spojeny s **výkonem úředních pravomocí**. Směrnice se sice nevztahuje na mimoekonomické služby obecného zájmu, některé činnosti však mohou být propojeny se službami ekonomického zájmu. Na to reaguje směrnice formou **odchylek od principu země původu** vztahujících se hlavně na poštovní služby, služby distribuce elektrické energie, plynu a vody, služby související se zpracováním osobních údajů.

Výjimky z uplatňování principu země původu jsou možné i u aktivit, kde existuje příliš velký rozdíl mezi vnitrostátními metodami jako například notářské úkony, činnosti týkající se duševního vlastnictví, registrace vozidel pronajatých v jiném členském státě, činnosti v daném státě zakázané z důvodů státní politiky, veřejné bezpečnosti či veřejného zdraví, apod.

Kromě toho přicházejí v úvahu i **individuální odchylky** od principu země původu, které mohou být uplatněny ve výjimečných případech, za splnění dalších podmínek a jen pokud se týkají bezpečnosti poskytovaných služeb, výkonu zdravotní profese a ochrany veřejné politiky (zejména ochrany nezletilých).

Vztah k dalším politikám EU

Oblasti poskytování služeb se dotýkají i ostatní evropské politiky, jež jsou upraveny v jiných legislativních aktech. Pokud je oblast služeb již upravena jedním či více legislativními nástroji Společenství, použije se směrnice o službách a zmíněné nástroje **kumulativním způsobem**. Podmínky jednoho nástroje tedy platí navíc k podmínkám v ostatních nástrojích. Pro případy, kdy by se mohly objevit problémy vzájemné slučitelnosti, uvádí směrnice o službách odchylky nebo příslušné doložky popisující vzájemný vztah mezi směrnicí a dalšími legislativními nástroji EU. Hlavní oblasti překryvu:

Vysílání pracovníků

Podmínky upravující zaměstnávání a práci v případě vysílání pracovníků jsou uvedeny ve směrnici 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, která zajišťuje používání předpisů země, na jejíž území je pracovník vyslán. Návrh směrnice o službách proto obsahuje **odchylku od zásady země původu** v této oblasti. Za účelem zjednodušení volného pohybu služeb a uplatnění směrnice 96/71/ES návrh vysvětluje rozdělení úloh mezi zemi původu a členský stát, kam je pracovník vyslán, a postupy správního dohledu. Výjimku z principu země původu zahrnuje i sociální zabezpečení, jak je upraveno nařízením 1408/71/ES o sociálním zabezpečení.

Odborná kvalifikace

Připravovaná směrnice o službách doplňuje návrh směrnice o uznávání odborné kvalifikace vzhledem k tomu, že se zabývá jinými otázkami než odbornou kvalifikací, jako je například pojištění odpovědnosti při výkonu povolání, obchodní komunikace a víceoborové činnosti. Oba návrhy jsou slučitelné.

Mezinárodní obchod službami

Navržená směrnice představuje nástroj upravující vnitřní trh EU a zabývá se pouze poskytovateli služeb usazenými v členském státě. Neřeší proto vnější aspekty a zejména se nezabývá:

- případy provozovatelů ze třetích zemí, kteří chtějí založit provozovnu v členském státě,
- případy provozovatelů ze třetích zemí, kteří hodlají poskytovat své služby v EU,
- případy poboček společností ze třetích zemí v členském státě EU, které nejsou společnostmi založenými podle právních předpisů členského státu a nemohou tudíž využívat výhod poskytovaných touto směrnicí.

Nekalé obchodní praktiky

Tuto oblast pokrývá připravovaná směrnice o nekalých obchodních praktikách podniků vůči spotřebitelům. Připravovaná směrnice o službách se úpravou nekalých obchodních praktik vůbec nezabývá.

Ochrana spotřebitelů

Směrnice o službách přímo neovlivňuje právní předpisy nebo jiné iniciativy v oblasti ochrany spotřebitelů. Částečně se ochrany spotřebitelů dotýká tím, že zmiňuje práva příjemců služby tak, aby nebyli ve spotřebě služby diskriminováni kvůli státní příslušnosti státu ani poskytovateli služeb:

- **Státy** – nesmějí zavádět omezení vůči příjemcům služeb poskytovaných subjekty usazenými v jiném členském státě. Ani členský stát, odkud pochází poskytovatel služeb, ani členský stát určení nemohou uplatňovat diskriminační opatření vůči příjemcům na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště.
- **Poskytovatelé služeb** – nesmějí zamítat nebo podmiňovat přístup ke svým službám na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště příjemce nebo z těchto důvodů určité příjemce znevýhodňovat. Výjimkou jsou přímo odůvodnitelné objektivní důvody typu vzdálenosti nebo technických aspektů služeb.

Daňové záležitosti

Směrnice se nepoužívá pro daňovou oblast, která má svou vlastní právní úpravu. Avšak v souladu s judikaturou Soudního dvora mohou mít určitá daňová opatření diskriminační účinek a bránit tak využití svobody usazování a volnému pohybu služeb. Toto je řešeno v návrhu směrnice o službách prostřednictvím zakázaných požadavků v souvislosti se svobodou usazování a zásadou země původu ve vztahu k volnému pohybu osob pro ta daňová opatření, která nejsou upravována nástrojem Společenství.

Dopady směrnice o službách

V lednu 2005 byla vypracována společností Copenhagen Economics studie, která se zabývala vlivem navrhované směrnice o službách na hospodářství EU. Hlavní závěry studie:

- **Pokles cen ve všech sektorech** – silnější konkurence povede k poklesu cen, lepší využívání zdrojů povede k nižším nákladům na poskytování služeb. Z toho budou profitovat jak zákazníci, tak podnikatelé (zejména malé a střední podniky). Například v oborech jako účetnictví, daňové poradenství, právní a ostatní manažersko-poradenské služby by mělo dojít ke snížení cen o 7,2 %. Díky nižším cenám a vyšším mzdám je odhadován růst úhrnné spotřeby o 0,6 %, tj. 37 mld. euro.
- **Výkonnost ekonomiky se zvedne** – celkový výstup i přidaná hodnota vzrostou ve všech sektorech, nejvýznamněji ve službách a na trzích zboží. Hrubá přidaná hodnota ve službách se zvýší o 0,8 %. Vzestup ekonomické aktivity povede k vytvoření nových pracovních míst.

- **Růst tvorby pracovních míst** – celková zaměstnanost vzroste, avšak zlepšení produktivity práce a přemístění pracovních sil povede v některých sektorech ke snížení zaměstnanosti. Nejvíce pracovních míst bude vytvořeno tam, kde dojde k největším redukci překážek. Čistá zaměstnanost v celé EU stoupne až o 600 tisíc pracovních míst. Spotřebitelům se zvednou mzdy (+0,4 %), podnikatelům se zvýší návratnost kapitálu (+1,1 %).
- **Zintenzivnění obchodu službami** – jednotný vnitřní trh se po odstranění překážek stane více integrovaným. To povede ke zvýšení rozmanitosti nabízených služeb a silnější konkurenci. Například odhadovaný růst přeshraničního obchodu v rámci EU ve specializovaných službách (právních, účetních, ekonomicko poradenských) je 9,4 % a pro tyto typy služeb je odhad vzrůstu usazování 2,7 %. V kontrastu s těmito službami jsou například IT služby, personální agentury a realitní kanceláře, kde zavedení směrnice přinese zvýšení přeshraničního obchodu o 1 %, ale růst přeshraničního usazování o 2,5 %.

BUDOUCÍ VÝVOJ NÁVRHU SMĚRNICE O SLUŽBÁCH

Proti návrhu se zformovala opozice bohatších členských států **Francie, Belgie, Rakouska, Švédsko a Německo**, kterým je trnem v oku zejména klíčový princip země původu. Na jejich stranu se staví **odborníci a socialistická frakce** v Evropském parlamentu. Důvodem je obava, že v očekávání masivního přílivu poskytovatelů služeb z nových členských států nebudou domácí podniky cenově konkurenceschopní, což povede ke zvýšení nezaměstnanosti v bohatších státech. Dalším důvodem je strach ze „sociálního dumpingu“ a ohrožení vlastních sociálních standardů, pokud by firmám poskytujícím služby i za hranicemi vlastní stačilo řídit se předpisy „domovské“ země.

Nově nastoupivší Evropská komise si uvědomila politickou neprůchodnost návrhu a začala jednat o jejím „změkčení“. Směrnice o službách je schvátována kvalifikovanou většinou v Radě a tzv. spolurozhodovací procedurou, při které se na znění předpisu musí dohodnout Rada s Parlamentem.

Klíčový boj o osud směrnice se odehrál na jarním summitu EU v Bruselu, kde se vrcholní představitelé členských států rozhodli, že **směrnici je nutno přepracovat**, aby nedošlo k ohrožení evropského sociálního modelu. Evropský komisař zodpovědný za vnitřní trh Charlie McCreevy poté oznámil, že kontroverzní **princip „země původu“ bude revidován** tak, aby nepodkopával vyšší mzdové a sociální standardy bohatších členských zemí. Z působnosti směrnice bude také **zcela vyčleněno zdravotnictví**. Návrh Komise předělá až po prvním čtení v Evropském parlamentu. Úspěchem je alespoň to, že úplné stažení liberalizace služeb prosazeno nebylo.

V dubnu se dostal návrh směrnice o službách do Evropského parlamentu. Zpravodajka pro tuto směrnici Evelyne Gebhardtová provedla výrazné úpravy. Klíčový princip země původu navrhuje nahradit termínem **vzájemného uznávání standardů poskytovaných služeb**. Vzájemné uznávání

považuje Gebhardtová za více spojené s další harmonizací. Ta má umožnit, aby na případném absolutně volném vnitřním trhu platily **ve všech zemích stejné standardy**. Tento princip by se navíc nevztahoval na pracovněprávní předpisy, včetně odměňování, pracovní podmínky a ochranu zdraví a bezpečnost při práci. Evropská komise sice několikrát opakovala, že pracovní právo nespadá do záběru směrnice, podle Gebhardtové to však z původního textu jasně nevyplývá. Europskankyně Gebhardtová rovněž navrhuje, aby **mimo dosah směrnice zůstaly „služby veřejného zájmu“**, jako zdravotnictví, školství, veřejnoprávní média, kulturní služby a také hazardní hry a loterie, což byl i český požadavek.

Proti změně principu země původu se však rázně vyslovil místopředseda Evropské komise Günter Verheugen. Stejný postoj při projednávání směrnice zaujal i výbor Evropského parlamentu pro průmysl. První čtení v Evropském parlamentu pravděpodobně proběhne **v září** a po něm Komise představí vlastní „politicky průchodné“ návrhy revize směrnice.

Česká republika **přijetí směrnice podporuje**, má však výhrady. „Budeme prosazovat, aby ze směrnice byly **vyloučeny daňové otázky, loterie a hry**,“ uvedl Martin Ličeník z ministerstva průmyslu a obchodu. Liberalizaci by neměly podléhat ani služby vykonávané v obecném zájmu, které by však nejprve bylo nutno definovat. V úvahu podle Ličeníka připadají **sociální služby, vzdělání, zdravotní péče či doprava**.

Bude zajímavé sledovat budoucí vývoj diskuse o liberalizaci služeb v Unii. Schválení, neschválení či nadměrné změkčení navržené směrnice o službách napoví, zda to lídři členských států s Lisabonskou strategií a snahou o maximalizaci růstu ekonomiky i zaměstnanosti **myslí vážně, nebo zda zůstane jen u politických proklamací**.

Jako již tradičně jsou měsíce květen a duben doslova přeplněné různými zajímavými semináři, konferencemi, kongresy či setkáními, a to nejen k tématům evropské integrace. Na své si tentokrát přijdou zájemci o biotechnologie, energetiku, veřejné vztahy, ale i profesionálové z oborů jako je lesnictví, dřevařský a papírenský průmysl nebo kosmetika, parfumerie či telekomunikace.

Bližší informace ohledně programu těchto akcí má k dispozici EU kancelář České spořitelny.

datum	místo konání	název a charakteristika akce
18.5.2005	Utrecht, Nizozemí	„Český biotechnologický sektor - příležitosti pro spolupráci“; seminář CzechInvestu: http://www.czechinvest.com/web/pwci.nsf/evn/C33B05E2EFCA460EC1256FBD0056A9CA?OpenDocument
19.5.2005	Brusel, Belgie	„Seznamte se se sousedy: Moldavsko, Gruzie a Bělorusko“; konference Gallup Europe: http://www.gallup-europe.be/
19.-20.5.2005	Budapešť, Maďarsko	Všeobecné shromáždění a vědecké fórum Evropské asociace kosmetické a parfumérské asociace COLIPA: http://www.colipa.com/site/index.cfm?SID=15588&OBJ=15811&back=1
19.-20.5.2005	Barcelona, Španělsko	„Nové technologie recyklace papíru“; sympóziu papírenského institutu IPE: http://www.ipe.es/upload/Agenda.pdf
19.-20.5.2005	Bergen, Norsko	Setkání ministrů signatářských států Boloňského procesu o vyšším vzdělávání: http://www.bologna-bergen2005.no/
21.-25.5.2005	Lucern, Švýcarsko	„Jazyk a budoucnost“; 16. výroční konference Marie Curie Fellowship Association: http://www.forum-engelberg.org/
22.-24.5.2005	Praha, Česká republika	„Energie pro život - evropská energetická strategie pro 21. století“; konference organizovaná společností ČEZ a Evropského atomového fóra FORATOM: http://www.foratom.org/Content/Default.asp?PageID=772
23.-24.5.2005	Moskva, Rusko	Valné shromáždění Mezinárodní silniční federace a seminář o ruských silnicích: http://www.irfnet.org/cms/pages/en/ViewPage.asp?id=25&mTitre=%20-%20IRF%20events
24.5.2005	Brusel, Belgie	„Znovuobjevení NATO – reflektuje aliance měnící se povahu transatlantické bezpečnosti?“; seminář Fórum Europe, Nadace Konrada Adenauera a New Defence Agenda: http://www.forum-europe.com/conferences_ataglance.asp?ConfId=321
26.-27.5.2005	Brusel, Belgie	„Směrem k opravdovému sjednocení do roku 2009“; 9. konvent evropských finančních trhů organizovaný Federací evropských burz cenných papírů: http://www.fese.be/efmc/2005/programme.htm
26.-27.5.2005	Maastricht, Nizozemí	„Kdo se obává evropských informací?“; seminář Evropského institutu veřejné zprávy EIPA: http://www.eipa.nl/default.htm
29.5.-2.6.2005	Haifa, Izrael	Mezinárodní konference o etice vědeckého práva organizovaná univerzitou v Haife a Mezinárodním centrem pro zdraví, právo a etiku: http://www.science-law-ethics.com/
31.5.2005	Brusel, Belgie	„Dopad pravidel konkurence na byznys“; konference Americké obchodní komory v EU: http://www.amchameu.be/Events/upcomingevents.htm
31.5.2005	Brusel, Belgie	„Nová generace sítí - další revoluce v telekomunikacích“; konference Asociace evropských telekomunikačních operátorů ETNO: http://www.forum-europe.com/conferences_ataglance.asp?ConfId=323
1.-3.6.2005	Brusel, Belgie	Výroční zasedání Evropské federace farmaceutického průmyslu a svazů EFPIA: http://www.efpia.org/5_conf/default.htm
1.-3.6.2005	Vancouver, Kanada	Globální lesnický a papírenský summit 2005 organizovaný Konfederací evropského papírenského průmyslu: http://www.cepi.org/content/showevent.asp?level0=551&level1=570&fldrid=1695
5.-9.6.2005	Řím, Itálie	56. světový kongres Mezinárodní asociace veřejné dopravy UITP: http://www.uitp.com/rome2005/
7.-9.6.2005	Budapešť, Maďarsko	Výroční zasedání Evropského výboru pro standardizaci: http://www.cenorm.be/cenorm/index.htm
14.-15.6.2005	Brusel, Belgie	„Uvnitř Bruselu II - veřejné vztahy v nové Evropě“; konference Evropského institutu veřejné správy ECPA: http://www.publicaffairs.ac/inindex.php?in=publicprogrammes/IB2/

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické a finanční ukazatele zemí nově přistoupivších do Evropské unie se zřetelem na kritéria definovaná v Maastrichtské smlouvě: meziměsíční, meziroční a průměrnou inflaci, indikátory deficitu schodku státního rozpočtu a státního dluhu vyjádřených v poměru k HDP a volatilitu devizových kurzů národních měn k euro. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Cenový vývoj

	Meziměsíční inflace v %			Meziroční inflace v %			Průměrná meziroční inflace v %		
	I-05	II-05	III-05	I-05	II-05	III-05	I-05	II-05	III-05
EU	-0,5	0,3	0,6	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2
EU - minimum	-	-	-	-	-	-	0,7	0,7	0,7
ČR	0,6	0,0	-0,1	1,5	1,4	1,2	2,6	2,5	2,4
Estonsko	-0,2	0,6	0,6	4,2	4,6	4,8	3,0	3,7	4,0
Kypr	-2,3	-0,4	0,9	2,8	2,4	2,4	1,9	2,1	2,3
Litva	0,0	0,2	0,6	2,8	3,2	3,3	1,2	1,9	2,2
Lotyšsko	0,7	0,9	0,6	6,7	7,0	6,6	6,2	6,6	6,8
Maďarsko	0,8	0,6	0,5	3,9	3,4	3,3	6,8	6,2	6,0
Malta	-0,6	0,6	0,5	1,9	2,5	2,6	2,7	2,6	2,7
Polsko	0,0	-0,1	0,0	3,8	3,5	3,2	3,6	3,9	4,0
Slovensko	1,7	0,2	-0,1	3,1	2,6	2,3	7,4	6,5	6,0
Slovinsko	-0,5	0,7	1,0	2,3	2,8	3,3	3,7	3,4	3,4

Pozn.: založeno na bázi harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP); průměrná meziroční inflace je dvanáctiměsíční klouzavý průměr meziroční změny harmonizovaného indexu spotřebitelských cen; EU – minimum je průměr průměrné inflace ve třech členských státech EU s její nejnižší hodnotou. Zdroj: Eurostat

Fiskální vývoj

	Deficit veřejných rozpočtů k HDP v %			Veřejný dluh k HDP v %		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
EU-25	-2,2	-2,8	-2,6	62,7	64,3	63,8
ČR	-6,8	-11,7	-3,0	30,7	38,3	37,4
Estonsko	1,4	3,1	1,8	5,3	5,3	4,9
Kypr	-4,5	-6,3	-4,2	65,2	69,8	71,9
Litva	-1,5	-1,9	-2,5	22,4	21,4	19,7
Lotyšsko	-2,7	-1,5	-0,8	14,1	14,4	14,4
Maďarsko	-8,5	-6,2	-4,5	55,5	56,9	57,6
Malta	-5,9	-10,5	-5,2	62,7	71,8	75,0
Polsko	-3,6	-4,5	-4,8	41,2	45,4	43,6
Slovensko	-5,7	-3,7	-3,3	43,3	42,6	43,6
Slovinsko	-2,4	-2,0	-1,9	29,5	29,4	29,4

Pozn.: na základě standardu ESA 95; zdroj: Eurostat

Volatilita devizových kurzů národních měn k euro

	Za posledních 24 měsíců			Za posledních 12 měsíců		
	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %
Česká koruna	31,68	+8,0	-4,9	31,01	+5,7	-4,7
Estonská koruna	15,65	+0,0	+0,0	15,65	+0,0	+0,0
Kyperská libra	0,583	+1,3	-0,8	0,581	+0,9	-1,0
Litevský litas	3,453	+0,0	-0,0	3,453	+0,0	-0,0
Lotyšský lat	0,663	+6,1	-5,0	0,676	+3,7	-3,2
Maďarský forint	253,1	+4,8	-7,6	247,8	+2,6	-3,4
Maltská lira	0,428	+1,1	-1,4	0,429	+1,2	-1,3
Polský zlotý	4,451	+14,8	-9,8	4,297	+10,9	-10,3
Slovenská koruna	40,30	+7,3	-4,9	39,40	+4,9	-2,4
Slovinský tolar	237,7	+2,4	-1,0	239,7	+0,5	-0,1

Pozn.: průměrný kurz je prostý aritmetický kurz měny daného státu k euro v uvedeném období, odchylka maximum je procentní odchylka maximálního kurzu v daném období od průměru, odchylka minimum je procentní odchylka minimálního kurzu od průměru, zdroj: ECB. Referenční období končí k 30.4.2005.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

